

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จัดเข้าระเบียบวาระประชุมสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

ทำหน้าที่สถาปนาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ครั้งที่ ๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

คำนำ

เนื่องจากว่าร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ คณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่) พ.ศ. มีความสอดคล้องกันทั้งในหลักการ และเหตุผล ตลอดจนผลในทางบังคับใช้ ดังนั้นเอกสารประกอบการ พิจารณาฉบับนี้จึงจะกล่าวรวมกันไป โดยจะยกหลักการและเหตุผล และ ข้อควรพิจารณาสรุปให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังจะหยิบยกประเด็นสำคัญบางประการ รวมทั้งความในมาตราเดิมที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมและ ถูกยกเลิกมากล่าวไว้ด้วย เพื่อรวบรวมสะดวกและประโยชน์ในการพิจารณา

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(ฉบับที่ . . .) พ.ศ.

ก. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข. เหตุผล

โดยที่ในภาวะการณ์ปัจจุบัน ภัยอันเป็นอันตรายต่อเอกภาพของประเทศไทยย่อมมีมาได้จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ เห็นควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมเสียใหม่ให้ชัดเจน และคุ้มครองการป้องกันภัยอันที่จะคุกคามราชอาณาจักร ที่มาจากทั้งภายในและภายนอกประเทศได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

ค. สาระสำคัญ

ให้ยกเลิกความในข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

" ข้อ ๑ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร จากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศ -มาตรา ๓
มาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพิ่มเติมข้อความที่
ขีดเส้นใต้ขึ้นมาเท่านั้น

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
(ฉบับที่ ...) พ.ศ.

ก. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๑๙ และ
มาตรา ๒๐ และยกเลิกมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ
กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓

ข. เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันนี้ ในการทำการรบหรือการสงคราม ได้มี
การใช้กำลังทหารของต่างประเทศ เข้าทำการรบหรือการสงครามรุกรานกัน
โดยเปิดเผยตามแบบธรรมเนียมของการสงครามอย่างแต่ก่อน แต่จะกระทำ
การโดยอาศัยการแทรกซึม การบ่อนทำลายและการก่อความไม่สงบ เรือรบรอบ
ขึ้นในบ้านเมือง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่
ของกระทรวงกลาโหม เสียใหม่ให้สอดคล้องกับวิธีการทำการรบและการส่ง
ความในปัจจุบัน เพื่อให้กระทรวงกลาโหมสามารถดำเนินการป้องกันภัยอันเกิด
จากการรุกรานของต่างประเทศได้โดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และโดยที่บท
บัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓
เกี่ยวกับการรักษาราชการแทน และการมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ยังไม่

เหมาะสม ตลอดจนขณะนี้ได้มีการยกเลิกตำแหน่งรัฐมนตรีสั่งราชการไปแล้ว แต่บทบัญญัติบางมาตราแห่งพระราชบัญญัติ จักรเย็บราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ ยังได้อ้างถึงอยู่ สมควรแก้ไขให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ค. สาระสำคัญ

๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจักรเย็บราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร จากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อการรบหรือการสงคราม เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อการปราบปรามการกบฏ ฆาตกรรมและการจลาจล เพื่อช่วยการพัฒนาประเทศ และเพื่อรักษาประโยชน์ของชาติในประการอื่น ตามที่กฎหมายกำหนด

การใช้กำลังทหารเพื่อปฏิบัติการตามความในวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ราชการกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๔ เดิม

มาตรา ๔ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร โดยจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช และประโยชน์แห่งประเทศชาติ

การใช้กำลังทหารเพื่อปฏิบัติการตามความในวรรคก่อนให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ราชการกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผน

๒. มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" มาตรา ๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวงกลาโหม และจะให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้

ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้รั้งตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหลายคน ให้คณะ

รัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมใช้อำนาจในการสั่งการอนุญาต การให้อนุมัติและการปฏิบัติราชการประจำ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการประจำที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพทำการแทนในนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้"

มาตรา ๖ เดิม

มาตรา ๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบราชการกระทรวงกลาโหม

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือรัฐมนตรีสั่งราชการ การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือรัฐมนตรีสั่งราชการ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การให้อนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการประจำที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมายใด ๆ จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพทำการแทนในนามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้

๓ มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๘ ใหม่ " สภากลาโหม" ประกอบด้วยสมาชิกดังต่อไปนี้

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- (๒) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๓) รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๔) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๕) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๖) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๗) เสนาธิการทหาร
- (๘) รองเสนาธิการทหาร

- (๘) ผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๐) รองผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๑) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๒) เสนาธิการทหารบก
- (๑๓) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๔) รองผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๕) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๖) เสนาธิการทหารเรือ
- (๑๗) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๘) รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๙) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๒๐) เสนาธิการทหารอากาศ

(๒๑) นายทหารยศชั้นนายพลขึ้นไป ผู้เคยดำรงตำแหน่งหรือมีความดีความชอบในราชการทัพบกแล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะได้อัดตั้งจำนวนไม่เกินสามนาย

ในกรณีที่มิใช่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง เป็นสมาชิกสภากลาโหมด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเชิญบุคคลอื่นเข้าชี้แจงต่อข้อบังคับ และระเบียบแบบแผน"

สภากลาโหมเฉพาะเรื่องใดก็ได้"

มาตรา ๑๘ เกิม

"มาตรา ๑๘ ใหม่ "สภากลาโหม" ประกอบด้วยสมาชิก

ดังต่อไปนี้

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- (๒) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๓) รองปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๔) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๕) รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๖) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๗) เสนาธิการทหาร
- (๘) รองเสนาธิการทหาร
- (๙) ผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๐) รองผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๑) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก
- (๑๒) เสนาธิการทหารบก
- (๑๓) ผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๔) รองผู้บัญชาการทหารเรือ

- (๑๕) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
- (๑๖) เสนาธิการทหารเรือ
- (๑๗) ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๘) รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๑๙) ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- (๒๐) เสนาธิการทหารอากาศ
- (๒๑) นายทหารยศชั้นนายพลขึ้นไป ผู้เคยดำรงตำแหน่งหรือ

มีความดีความชอบในราชการทัพบกแล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะได้ออกแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามนาย

ในกรณีที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ และหรือรัฐมนตรีสั่งราชการ ก็ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ และหรือรัฐมนตรีสั่งราชการ เป็นสมาชิกสภากลาโหมด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะเชิญบุคคลอื่นเข้าชี้แจงต่อสภากลาโหมเฉพาะเรื่องใดก็ได้"

๕ มาตรา ๖ โหยงเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๐ ในสภากลาโหม ให้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน

(๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงกลาโหมกำหนด เป็นเลขาธิการและรองเลขาธิการ

ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ให้รัฐมนตรีช่วยว่า

การกระทรวงเป็นรองประธาน"

มาตรา ๒๐ เดิม

มาตรา ๒๐ ในสภากลาโหม ให้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน

(๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงกลาโหม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงกลาโหมกำหนด เป็นเลขาธิการและรองเลขาธิการ

ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือรัฐมนตรีสั่งราชการให้

รัฐมนตรีดังกล่าวเป็นรองประธาน ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการ และ

รัฐมนตรีสั่งราชการ ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ เป็นรองประธานคนที่ ๑ และ

รัฐมนตรีสั่งราชการ เป็นรองประธานคนที่ ๒

๕ มาตรา ๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ

จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๒๒ เดิม

มาตรา ๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบ

ชอบในการใช้กำลังทหารตามแผนป้องกันราชอาณาจักร ซึ่งได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๓. ข้อควรพิจารณา

ก. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น ไม่รัดกุมและรัดกุมเท่าที่ควร เพราะไม่ได้ระบุถึงภัยคุกคามจากภายในและภายนอกประเทศไว้ การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้ จึงเป็นการเหมาะสม

ข. ร่างพระราชบัญญัติจักระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่) พ.ศ. ที่แก้ไขเพิ่มเติม และยกเลิกบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติเดิมนั้นก็เพื่อให้อำนาจแก่กระทรวงกลาโหมในการปฏิบัติทั้งภายใน และป้องกันภัยรุกรานจากต่างประเทศให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน และยุทธวิธีของการสงครามที่เปลี่ยนไป ดังนั้นข้อที่น่าจะได้อภิปรายกันอย่างละเอียดคือ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงในแต่ละมาตรานั้น จะให้ผลในทางปฏิบัติ เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเพียงใด

ค. การยกเลิกความในมาตรา ๒๒ อันเกี่ยวข้องความรับผิดชอบในการใช้กำลังทหาร ตามแผนป้องกันราชอาณาจักรของรัฐมนตรีกลาโหมนั้น น่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อจุดมุ่งหมายในการป้องกันประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ จำเป็นต้องมีมาตรานี้หรือไม่

๑๓

อย่างไรก็ตามความในพระรชบัญญัติเดิม ซึ่งถูกตัดออกไปหรือ
เพิ่มเติมขึ้นดังที่ได้ขีดเส้นไว้แล้ว ก็น่าจะเป็นข้อเปรียบเทียบในการพิ -
จารณาอีกประการหนึ่ง

บันทึกผลการพิจารณา